

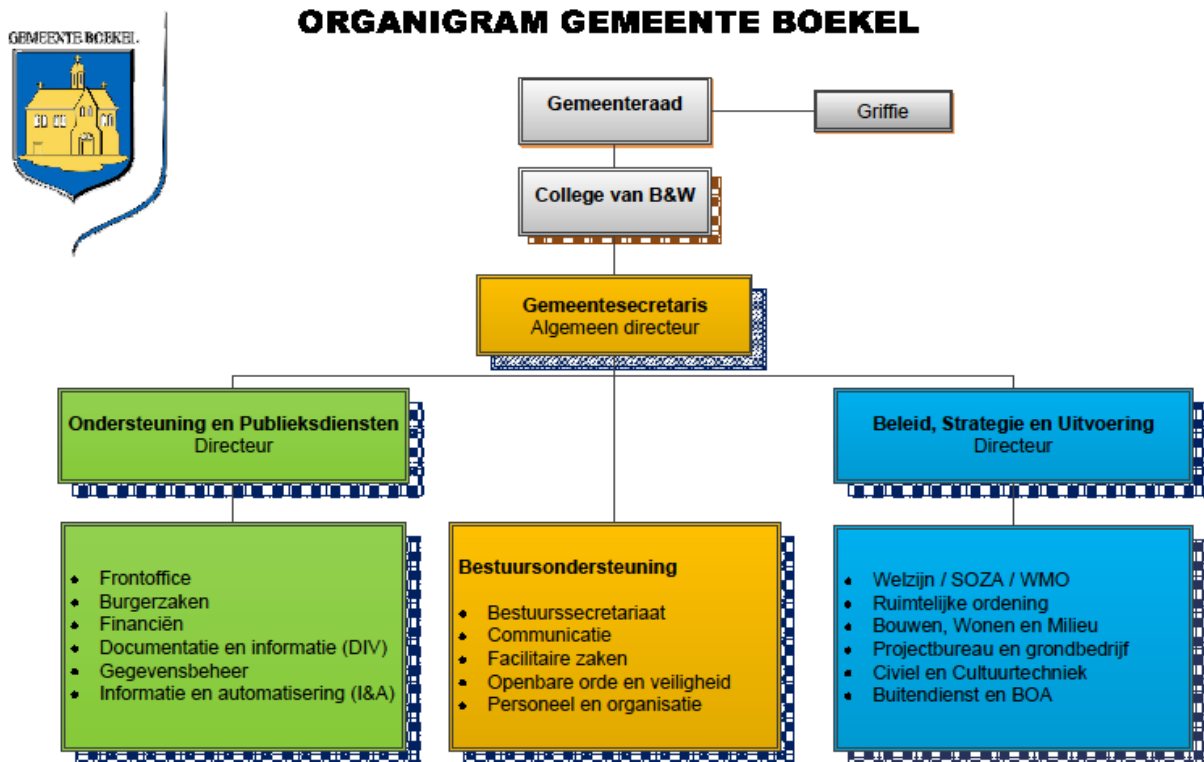
4.1 Organisationschema

4.1.1. Organisationsstructuur

De gemeente Boekel wil een actieve en gastvrije gemeente zijn, gekenmerkt door veiligheid, sociale cohesie en leefbaarheid.

Daar is een bepaalde soort organisatie en dito medewerkers voor nodig: de overheid is regievoerend en faciliterend en legt de verantwoordelijkheid waar mogelijk terug bij de burgers en/of instellingen.

Om de beoogde dienstverlening richting de Boekelse burger en het bedrijfsleven te verwezenlijken is gekozen voor het directiemodel.

Met het directiemodel wordt een betere afstemming tussen de diverse disciplines nagestreefd, evenals een betere balans tussen strategie en uitvoering, maar wordt vooral ook de burgergerichtheid (vraaggericht werken en 1-loketgedachte) gestimuleerd.

In Boekel is gekozen voor een variant die het publieksmodel heet. Geen onderscheid meer tussen de harde en zachte sector, maar tussen een front- en een back-office. De afstand van de burger tot de gemeentelijke organisatie is dan leidend voor de inrichting.

4.2 Bedrijfsvoering

4.2.1 Algemeen

Organisatiedoel

Zoals al in de vorige paragraaf is omschreven, wil de gemeente Boekel een actieve en gastvrije samenleving zijn, die gekenmerkt wordt door sociale cohesie en leefbaarheid.

Dit willen we bereiken door te kiezen voor een overheid, die de verantwoordelijkheid zo veel mogelijk als verantwoord neerlegt bij haar burgers en/of instellingen.

Bovendien ziet gemeente Boekel vergaande deregulering als een strategische opgave.

Gemeente Boekel is er voor haar burgers. Ze wil daadwerkelijk iets doen aan de kloof tussen overheid en burgers door te kiezen voor een andere rol van de overheid. Niet alleen meer transparantie en een betere communicatie, maar vooral meer zeggenschap geven aan onze burgers. Geen overheid die vooral controleert en beheerst, maar een die regie voert en faciliteert. De inwoners van Boekel kunnen zelf meer vorm gaan geven aan hun leefomgeving en toekomst. Deze eigen verantwoordelijkheid leidt tot meer respect, samenwerken en rekening houden met elkaar, de belangrijkste fundamenten voor een betere leefbaarheid.

De gemeente wil daarnaast een betrouwbare overheid zijn met een goede dienstverlening naar haar inwoners. Zij stelt zich op als een pro-actieve partner in de richting van haar inwoners.

Organisatiestrategie

De gemeenteraad stelt de kaders in een meerjarenperspectief vast. De organisatiestrategie is er op gericht om te werken met een kleine, regievoerende organisatie met hoogopgeleide generalisten.

Zij dienen in te spelen op snelle maatschappelijke ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente.

Door de regiefunctie zal bezien worden welke de efficiëntste en effectiefste manier van uitvoeren van de taken zal zijn.

Daarbij zal gekeken worden naar samenwerking met derden (gemeenten en bedrijfsleven) op contractbasis, het outsourcen, het privatiseren, maar ook, indien het belang van de inwoners dat vraagt, het zelf realiseren door de inwoners en/of omwonenden.

De ingezette weg naar verdergaande deregulering en terugdringing van de bureaucratie zal, met oog voor behoud van de integraliteit, doorgezet worden. Daarbij zal de gemeente ook de (digitale) dienstverlening en de klantcontacten verder uitbouwen.

Organisatiecompetenties

Om de hiervoor benodigde organisatie zó te bemensen dat aan de missie en de organisatiestrategie een optimale invulling kan worden gegeven, zal het management ernaar moeten streven bij elke medewerker de meest relevante competenties aanwezig te doen zijn. Deze competenties worden onderscheiden in generieke en functiespecifieke competenties.

De generieke competenties zoals vastgesteld:

- Servicegericht;
- Initiatief;
- Zelfstandig;
- Flexibiliteit.

Anderzijds behoren medewerkers te beschikken over specifieke competenties, toegespitst op de functie die zij in de organisatie hebben. Zo dient bijvoorbeeld een leidinggevende over andere, specifieke competenties te beschikken dan een beleidsmedewerker.

Een organisatie als hiervoor omschreven word je niet zomaar. De cultuur binnen een organisatie is minstens net zo belangrijk. Hoe ga je met elkaar om, welke managementprincipes hanteer je. Ook dat gaat niet vanzelf. Daar blijven we tijd en energie in steken.

4.2.2 Personeelsbeleid

De organisatie is er op gericht om te werken als kleine, regievoerende gemeente.

De medewerkers dienen in te spelen op snelle maatschappelijke ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente. Door de regiefunctie zal gekeken worden wat de efficiëntste en effectiefste manier van het uitvoeren van de taken zal zijn. Om de organisatie zó te bemensen dat aan de missie en de organisatiestrategie kan worden voldaan, streven we ernaar bij medewerkers de meest relevante competenties aanwezig te doen zijn.

Daarnaast is het personeelsbeleid er op gericht een substantiële bijdrage te leveren aan het zijn van een aantrekkelijke werkgever. Niet alleen in het kader van het werven van nieuw personeel, maar ook in het kader van het boeien en binden van het huidige personeel. De toename van lokale economische activiteit (bijvoorbeeld op het gebied van bouwen en wonen), zorgt voor een toename van de hoeveelheid werkzaamheden op diverse taakvelden. Daarnaast zijn landelijke ontwikkelingen op het gebied van energie, duurzaamheid, milieu en het sociaal domein, van invloed op de uitvoering van onze gemeentelijke taak. Met een arbeidsmarkt waarbij momenteel de vraag groter is dan het aanbod, is het ook voor onze organisatie een uitdaging de juiste medewerkers te vinden om aan onze taak te voldoen.

Een recent uitgevoerd onderzoek naar onze arbeidsmarktcommunicatie heeft uitgewezen dat de gemeente Boekel een aantrekkelijke werkgever is voor medewerkers die diversiteit zoeken in een functie. De omvang van onze organisatie heeft als voordeel dat medewerkers een breed takenpakket hebben, in tegenstelling tot grote(re) gemeenten waar men vaker specialistisch aan het werk is.

In 2020 treedt de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking. De Wnra regelt dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde rechten en plichten krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. De belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op het begin en einde van de arbeidsverhouding. Ook na de inwerkingtreding van de Wnra blijven er speciale regels gelden voor ambtenaren, vooral als het gaat om integriteit en grondrechten. Die regels en verplichtingen worden vanaf 1 januari 2020 niet langer in de rechtspositieregeling of cao geregeld, maar uitsluitend in de nieuwe Ambtenarenwet en daaronder hangende regelgeving. Daarmee gaat de wetgever in de toekomst 'exclusief' over deze regels en verplichtingen.

4.2.3 Personeelssterkte

Voor de komende jaren varieert de formatie tussen 50 en 55 fte (60 tot 65 medewerkers) in de meerjarenbegroting.

Dit moet niet gezien worden als een absoluut cijfer. Zo kan een toe- en/of afname van gemeentelijke taken, zoals bijvoorbeeld op het vlak van de drie transities, leiden tot bijstelling van de personeelsformatie. Onder meer door de aantrekkende economie (o.a. meer bouwactiviteiten) en de in het collegeakkoord verwoorde ambities is de druk op de medewerkers aanzienlijk toegenomen en is onder andere ingezet op uitbreiding van de formatie.

4.2.4 Arbeidsomstandigheden

Binnen de organisatie wordt op diverse manieren aandacht geschonken aan de arbeidsomstandigheden. Een veilig, gezond, stimulerend maar ook prettig werkklimaat voor de medewerkers staat daarbij voorop. Per leeftijdscategorie wordt bijvoorbeeld aan iedere medewerker een PMO (periodiek medisch onderzoek) aangeboden.

Het ziekteverzuimpercentage ligt medio 2019 op 8,6%. Dit is iets lager dan het ziekteverzuimpercentage in 2018 (9,4%), maar fors hoger dan het verzuimpercentage in 2017 (3,6%). Doordat wij een relatief kleine organisatie zijn, betekent één langdurig ziektegeval al snel een aanzienlijke toename van het ziekteverzuimpercentage. Omdat dit soort verzuim veelal buiten de invloedssfeer van de werkgever valt, is daar zeer lastig op te sturen.

4.2.5 Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging is het middel om informatieveiligheid te bereiken. Het doel hierbij is dat wij een betrouwbare partner zijn voor inwoners, organisaties en ketenpartners. Informatieveiligheid wordt bereikt door een samenhangend pakket van maatregelen ter waarborging van de beschikbaarheid, integriteit en de vertrouwelijkheid van informatie binnen de gemeente Boekel. De maatregelen zijn vanaf 2020 gebaseerd op de nieuwe Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en worden op basis van risicoanalyse toegepast. Middels de ENSIA systematiek wordt jaarlijks in het jaarverslag gerapporteerd over de stand van zaken omtrent informatiebeveiliging.

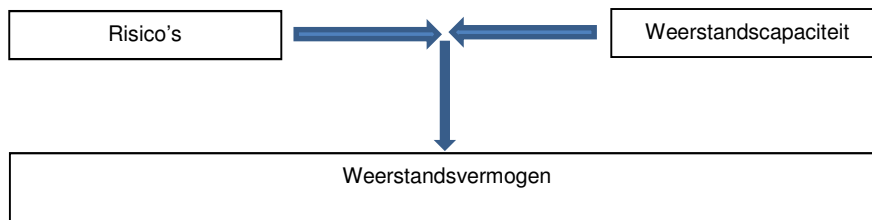
Een belangrijk onderdeel van informatiebeveiliging is het beschermen van persoonsgegevens en het voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (de privacywet, de AVG). De gemeente stuurt op privacy bewuste medewerkers en past beheersmaatregelen toe op basis van risicoanalyse.

4.3. Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), dat sinds begrotingsjaar 2004 van kracht is, bevat regels voor de financiële verslaglegging. Volgens artikel 11 van het BBV moeten gemeenten en provincies inzicht verschaffen in hun weerstandsvermogen. Het gaat hierbij om het verband tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor géén (beheers)maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Onder weerstandscapaciteit verstaat het BBV de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten kunnen beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken. Het gaat hier om de elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden zoals Algemene Reserve, onbenutte belastingcapaciteit en stille reserves.

Het weerstandsvermogen voor de gemeente Boekel is gedefinieerd als: 'het vermogen van de gemeente Boekel om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten'. Het weerstandsvermogen is eigenlijk niet meer of minder dan een confrontatie van de risico's met de weerstandscapaciteit.

Een eerste stap bij het beoordelen van het weerstandsvermogen is het in kaart brengen c.q. identificeren van eventuele risico's. Zoals uit de onderstaande figuur blijkt en in de volgende paragraaf gebeurt.

Als onderdeel van risicomanagement wordt de weerstandscapaciteit van de gemeente Boekel periodiek afgezet tegen een inschatting van de mogelijke financiële risico's die zich kunnen manifesteren. Voor het belangrijkste risico (de grondexploitatie) wordt al jaren de 'vinger aan de pols gehouden' middels het jaarlijks actualiseren van de exploitatieberekeningen, het doorrekenen van verschillende scenario's en de confrontatie van het gewenste met het beschikbare weerstandsvermogen.

Ondanks dat er géén zekerheid aan ontleend kan worden is risicomanagement wel van toegevoegde waarde; het geeft een beeld van wat verwacht kan worden en of de organisatie hierop voldoende voorbereid is.

4.3.1. Inventarisatie van de risico's en het benodigd weerstandsvermogen

Om een confrontatie van deze risico's met de weerstandscapaciteit mogelijk te maken dienen deze eerst financieel te worden gekwantificeerd. Hiertoe wordt een methode gebruikt waarbij, per geïdentificeerd risico, een inschatting wordt gemaakt van de volgende drie parameters:

Kans	de kans dat een risico zich manifesteert wordt ingeschat op basis van een kwalitatief oordeel. Ten behoeven van een transparant en handelbaar model zijn er (slechts) drie categorieën benoemd met een wegingsfactor: laag (0,05) – middel (0,50) – hoog (0,75).
Impact	wat is het (financiële)effect voor de organisatie als het risico zich voordoet? Ook hier wordt eerst een kwalitatief oordeel aan gegeven. Daarna wordt, afhankelijk van het kwalitatieve oordeel, een inschatting gemaakt van het financiële effect; in procenten afgezet tegen de totale lasten conform begroting. Waarbij de volgende indeling wordt gehanteerd: klein impact tussen de 1 & 10 % middel impact tussen de 10 & 50 % groot impact tussen de 50 & 100%
Effect	voor het kwantificeren van het (financiële) risico is het van belang te weten of een risico van incidentele danwel structurele aard is. Indien het een incidenteel karakter kent wordt de factor '1' gehanteerd. Het risico kan zich immers maximaal één keer voordoen. Betreft het een structureel risico dan wordt de factor '3' toegekend. Dit wil zeggen dat het financiële effect van dit risico 'drie keer wordt ingerekend'; zodat de organisatie als het ware drie jaar de tijd heeft om adequaat te reageren en passende maatregelen te treffen.

Uitleg over wijziging van de benadering

Het 'minimabeleid' als voorbeeld:

De kans dat de komende jaren meer aanspraak op onze minima-voorzieningen wordt gedaan wordt als 'gemiddeld' ingeschat (wegingsfactor 0,50). Het financiële effect hiervan voor de organisatie wordt eveneens als 'gemiddeld' ingeschat, met een impact van 15%. Aangezien dit risico een structureel effect zal hebben wordt bij het kwantificeren van het financiële risico een factor '3' toegepast. Het financiële risico voor dit onderdeel wordt dan als volgt berekend:

Budget cf. Begroting	Kans	Impact	Effect	Financieel risico
€ 417.000	* 0,5	* 15%	* 3	= € 94.000

4.3.2. Belangrijkste financiële risico's excl. Grondbedrijf

De belangrijkste financiële risico's worden in de onderstaande tabel weergegeven. Deze risico's zijn niet anderszins ondervangen en er zijn geen voorzieningen voor gevormd, waardoor deze relevant zijn voor het weerstandsvermogen.

Nr.	Risico	Omschrijving	Kans	Impact	Effect	Benodigd weerstandsvermogen
1	Openeindregelingen	Wmo	Hoog	Middel	Structureel	433.000
		Jeugdzorg	Middel	Middel	Structureel	221.000
		Bijstandsverlening	Middel	Middel	Structureel	192.000
		Minimabeleid	Middel	Middel	Structureel	62.000
		Leerlingenvervoer	Middel	Middel	Structureel	38.000
2	Decentralisaties taken Rijksoverheid	Transitie Jeugdzorg	Laag	Groot	Structureel	260.000
		Transitie AWBZ - Wmo	Laag	Groot	Structureel	290.000
		Transitie Sociale Werkvoorziening - Participatie	Laag	Groot	Structureel	235.000
3	Afgegeven garanties	Gewaarborgde geldleningen	Laag	Groot	Incidenteel	276.000
		Startersleningen	Laag	Middel	Incidenteel	1.000
4	Randweg	Uitvoering binnen gestelde kaders / meerwerk etc.	Middel	Middel	Incidenteel	199.000
5	Gemeentefonds	Uitkering gemeentefonds kan lager zijn dan geraamd	Middel	Middel	Structureel	78.000
6	Risico's op eigendommen	Rioolbeheer	Laag	Middel	Structureel	18.000
		Wegbeheer	Laag	Middel	Structureel	16.000
		Gebouwenbeheer	Laag	Middel	Structureel	3.000
7	Autoriteit persoonsgegevens	Boete bij gebrekkige naleving AVG	Laag	Groot	Incidenteel	25.000
8	Sociale zaken	Vergoeding bij beëindiging samenwerking Meerijstad	Laag	Klein	Incidenteel	1.000
						2.348.000

1. Openeindregelingen

Het financiële risico dat de gemeente bij een 'openeindregeling' loopt zit in het feit dat de gemeente verplicht is een voorziening te verstrekken indien een aanvrager hier volgens de geldende wet- en regelgeving recht op heeft. Ongeacht of hiervoor voldoende budget en/of financiële middelen beschikbaar zijn en ongeacht volumegroei in één jaar. Voorbeelden van de belangrijkste 'openeindregelingen' zijn:

- Bijstandsverlening (o.a. Participatiewet –IOAW – IOAZ & Bbz)
- Minimabeleid (o.a. individuele inkomensvoetstuk – kwijtschelding gemeentelijke belastingen & Bijzondere Bijstand)
- Wmo (o.a. huishoudelijke verzorging, dagbesteding & begeleiding, woningaanpassingen, rolstoel- & vervoersvoorzieningen)
- Leerlingenvervoer
- Jeugdzorg

Met maatschappelijke veranderingen en veranderingen in het Sociale Domein zullen er naar verwachting de komende jaren meer mensen een beroep doen op gemeentelijke voorzieningen. In hoeverre hier daadwerkelijk sprake van zal zijn in Boekel en wat de financiële consequenties hiervan zijn zal altijd pas achteraf blijken. Een kritische toets bij het toekennen van dergelijke voorzieningen, preventieve maatregelen en een sober beleid zijn middelen die ingezet worden om de negatieve financiële effecten van een toenemende vraag zoveel mogelijk te beperken.

2. Decentralisaties taken Rijksoverheid sociaal domein

Invoering abonnementstarief in de Wmo

Het kabinet voert per 2020 een vaste maximale bijdrage Wmo van € 19,00 in. Het abonnementstarief houdt in dat alle cliënten die gebruik maken van Wmo-voorzieningen een vaste bijdrage van € 19,00 gaan betalen per vier weken. Deze bijdrage wordt daarmee onafhankelijk van zorggebruik, inkomen en vermogen. Het kabinet wil met deze maatregel een stapeling van zorgkosten tegengaan. Risico's van het abonnementstarief voor de gemeente zijn:

- Strijdig met de uitgangspunten van de Wmo: het is in strijd met de decentralisatiebeleid en doorkruist het gemeentelijk eigen bijdrage-beleid van Boekel vastgesteld door de gemeenteraad: de gebruiker betaalt, de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten, kanteling naar eigen kracht en medeverantwoordelijkheid.
- Risico op aanzuigende werking: voorheen maakten cliënten nog de afweging of zij de voorziening beter en goedkoper zelf konden regelen, dit kan doorslaan naar 'je bent een dief van je eigen portemonnee als je niet bij de gemeente aanklopt'.

Vertaalt naar de financiële risico's in de begroting 2020 verwachten wij bij de volgende Wmo-voorzieningen een kostenstijging:

1. Minder inkomsten: door minder inkomsten uit eigen bijdragen Wmo, zal een deel van de Wmo-dekking wegvallen. Hiermee is met de opstelling van de begroting rekening gehouden.
2. (Grote) Woonvoorzieningen: cliënten betaalden voorheen een groot deel van de woningaanpassingen zelf op grond van inkomen en vermogen, tot maximaal de kostprijs. Met het abonnementstarief kunnen de kosten bijna geheel afgewenteld worden op de gemeente, zonder dat hier compensatie van het Rijk tegenover staat. Het lopend jaar 2019 laat reeds een flinke stijging in verstrekte woonvoorzieningen zien.
3. Huishoudelijke Verzorging: bij Huishoudelijke Verzorging is een aanzuigende werking ontstaan. Waar voorheen mensen op grond van voldoende inkomen/vermogen zelf in een oplossing voorzagen, doet deze groep toch een beroep op de gemeente. Een grote stijging in cliënten, veroorzaakt een grote kostenstijging. Onduidelijk is of dit effect eenmalig is of structureel door zal zetten in 2020.
4. Individuele vervoersvoorzieningen: Ook hier verwachten we een kostenstijging als gevolg van het abonnementstarief.

In de begroting 2020 is rekening gehouden met de effecten van het abonnementstarief. Maar het blijft gissen wat de werkelijke effecten zullen zijn; het laat zich moeilijk voorspellen. Overigens wordt het collectief vraagafhankelijk vervoer uitgezonderd van het abonnementstarief.

Huishoudelijke Verzorging:

Met de invoering van Algemene Maatregel van Bestuur 'reële kostprijs' door het Rijk, een invoering nieuwe HV-loonschalen in de nieuwe CAO en een nieuwe reguliere CAO-loonsverhoging van 4%, zullen de (loon)kosten voor Huishoudelijke Verzorging de komende jaren verder stijgen (dit is exclusief de gevolgen van het abonnementstarief). Eind 2019 zullen hier afspraken over gemaakt worden met de zorgaanbieders.

Financieringssystematiek Participatiewet

Het budget om de bijstandsuitkeringen (BUIG) te betalen is gebaseerd op de gemaakte uitkeringskosten in jaar T-2. Dat betekent dat we met dit budget altijd achterlopen op de ontwikkeling van het klantenbestand. Ontstane tekorten moeten we aanvullen uit eigen middelen.

Ondanks de aantrekkende economie zien we dat de uitstroom naar werk achterblijft op de aantrekkende arbeidsmarkt. In casuïstiek speelt steeds vaker multi-problematiek waardoor de afstand tot de arbeidsmarkt erg groot is.

3. Afgegeven garanties

Gewaarborgde geldleningen woningbouw

De gemeente staat garant voor diverse leningen die PeelrandWonen in het verleden is aangegaan. Het WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw) neemt de betaalverplichtingen voor een lening over wanneer de corporatie de rente en aflossing op een door het WSW geborgde lening niet meer kan betalen. Wanneer het deze betaalverplichting niet kan voldoen, moeten rijk en gemeenten bijspringen. Zij moeten dan een renteloze lening aan het WSW verstrekken. Het Rijk verstrekt in alle gevallen 50% van de renteloze leningen. De zogenoemde 'schadegemeente' (in geval van een lening van PeelrandWonen dus de gemeente Boekel) verstrekt 25% van de renteloze leningen. Alle gemeenten

die achtereenvolgende zijn van het (met inbegrip van de 'schadegemeenten') verstrekken samen de resterende 25% van de renteloze leningen.

Tot dusver is het landelijk nog niet voorgekomen, dat rijk en gemeenten moesten bijspringen. Voor wat betreft PeelrandWonen is de garantie nog nimmer aangesproken. Voor een bedrag van € 22,950 miljoen heeft het WSW leningen van PeelrandWonen geborgd. Over circa € 11,026 miljoen loopt de gemeente momenteel nog risico (situatie 31-12-2018).

Startersleningen

Vanaf 2014 heeft de gemeente 22 startersleningen verstrekt. Het openstaande bedrag dat door de gemeente verstrekt is bedraagt € 116.714 (stand 31-12-2018). Over de hoofdsom van deze leningen loopt de gemeente geen risico omdat deze som gegarandeerd is via de NHG. Wel loopt de gemeente risico over misgelopen rente.

Garantieverstrekkingen – Particulieren

Door de gemeente zijn tot 1 januari 1995 garanties aan particulieren verstrekt door de betaling van rente en aflossing op de door hen aangegane hypothecaire geldleningen. Per 1 januari 1995 verstrekt de Stichting Waarborgfonds Eigen Woning (SWEW) deze garanties. Voor de garanties van vóór 1 januari 1995 heeft de gemeente het risico afgekocht, waarmee deze ten laste van de SWEW komen. Alleen in de situatie, dat de gemeente toestemming zou geven voor een wijziging van een gegarandeerde hypothecaire lening van vóór 1 januari 1995, welke niet past binnen de criteria van de SWEW en de hypotheeknemer betalingsproblemen krijgt, kan de gemeente hierop financieel worden aangesproken. Op dit moment is dit niet van toepassing. Als laatste kan de gemeente worden aangesproken bij financiële problemen van de SWEW.

Glasvezel

In het voorjaar van 2016 hebben we ingestemd met overname van de aandelen van BoekelNet (door de gemeente gefinancierd) tegen betaling van de gehele openstaande lening met rente. Daarmee is dat risico vervallen. Wel is de bankgarantie ad € 1 miljoen gehandhaafd. Deze wordt jaarlijks met 25% afgelost te starten in 2017. Volgens de planning zou de bankgarantie in de loop van 2020 geheel vervallen, maar dit is al in 2019 gerealiseerd. De bankgarantie vormt daardoor geen risico meer.

4. Randweg

In januari 2015 heeft de provincie besloten om de randweg daadwerkelijk ten uitvoer te brengen. In het voorjaar van 2015 zijn met de provincie afspraken gemaakt over de rolverdeling van het verdere proces tot en met de vaststelling van het bestemmingsplan. De voortgang verloopt voorspoedig. In het najaar van 2016 is het ontwerp bestemmingsplan gepubliceerd en zijn er 12 beroepszaken opgestart bij de Raad van State. In haar uitspraak van juli 2018 heeft de Raad van State alle beroepen op hoofdlijnen naast zich neergelegd en is het bestemmingsplan nagenoeg ongewijzigd definitief geworden.

Eerder al heeft de raad de uitgangspunten van de uitvoeringsovereenkomst waarin de kostendeling tussen gemeente en provincie is vastgelegd bekrachtigd. Kern daarbij is dat dit een provinciale weg wordt waarbij het merendeel van de kosten en risico's bij de provincie liggen. De gemeentelijke bijdrage aan de randweg is geschat op € 2,82 miljoen. Dat is in het voorjaar van 2017 vastgelegd en in de begroting is een bedrag van € 2,65 opgenomen waarbinnen dit moet kunnen worden uitgevoerd. Binnen het project is aandacht voor de financiële risico's. Op basis van een inhoudelijke analyse blijkt deze binnen de kaders van het project te vallen. In de overeenkomst is vastgelegd dat eventuele toekomstige onvoorziene risico's die niet binnen het projectbudget vallen naar rato van inbreng worden gedeeld.

5. Uitkering gemeentefonds

Gemeenten ontvangen afhankelijk van omvang en samenstelling geld van de Rijksoverheid uit het gemeentefonds. De precieze omvang van deze uitkering is afhankelijk van veel factoren die aan verandering onderhevig zijn. Daarnaast kunnen politieke besluiten in Den Haag gevolgen hebben voor de grootte van de uitkering aan de gemeente Boekel.

De uitkering uit het gemeentefonds is in de afgelopen jaren geen constante factor gebleken. Via circulaire informeert de Rijksoverheid de gemeenten over de verdeling van het gemeentefonds. Er bestaat hierdoor een risico dat de gemeente minder financiële middelen ontvangt dan oorspronkelijk

zijn geraamd. De uitkering kan ook hoger zijn dan geraamd, maar vanwege het voorzichtigheidsbeginsel kijken we hier alleen naar nadelige effecten.

De uitkering aan de gemeente Boekel in 2020 is geraamd op € 13.878.000. Bij de kwantificering van het benodigd weerstandsvermogen wordt rekening gehouden met een risico dat de uitkering 2.5% lager uitvalt.

6. Risico's op eigendommen

Het gebouwenbeheer vraagt een goede afstemming tussen klein en groot onderhoud. Verder is een integrale benadering tussen gebouwen die door de gemeente zelf worden beheerd en gebouwen die door derden worden beheerd noodzakelijk. Om op een efficiënte en effectieve manier invulling te kunnen geven aan het gebouwenbeheer in de komende jaren wordt de onderhoudsstatus en de behoefte van de diverse gebouwen jaarlijks bekeken. Aan de hand hiervan wordt vervolgens jaarlijks het meerjaren onderhoudsplan (MOP) geactualiseerd. Deze actualisatie wordt jaarlijks vertaald naar de meerjarenbegroting.

Hetgeen overigens op een soortgelijke manier, maar met een andere frequentie, gebeurt voor wegen en rioleringen. Gezien de structurele en planmatige aanpak hiervan wordt het (financiële) risico tot een minimum beperkt.

7. Autoriteit Persoonsgegevens

Als informatieverwerkende organisatie werken we veel met (persoons)gegevens. Het risico bestaat dat gegevens onbedoeld vrijkomen (datalek), dat gegevens onrechtmatig verwerkt worden of dat niet voldoende wordt voldaan aan administratieve verplichtingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

De Autoriteit Persoonsgegevens is toezichthouder op de naleving van de privacywetgeving en heeft daarbij een boetebevoegdheid wanneer organisaties de AVG overtreden. De gemeente Boekel heeft al veel maatregelen genomen om de privacy van burgers en medewerkers te borgen, maar datalekken en menselijke vergissingen zijn nooit 100% uit te sluiten. Hierdoor bestaat een resterend risico op dwangsommen en boetes.

8. Sociale Zaken

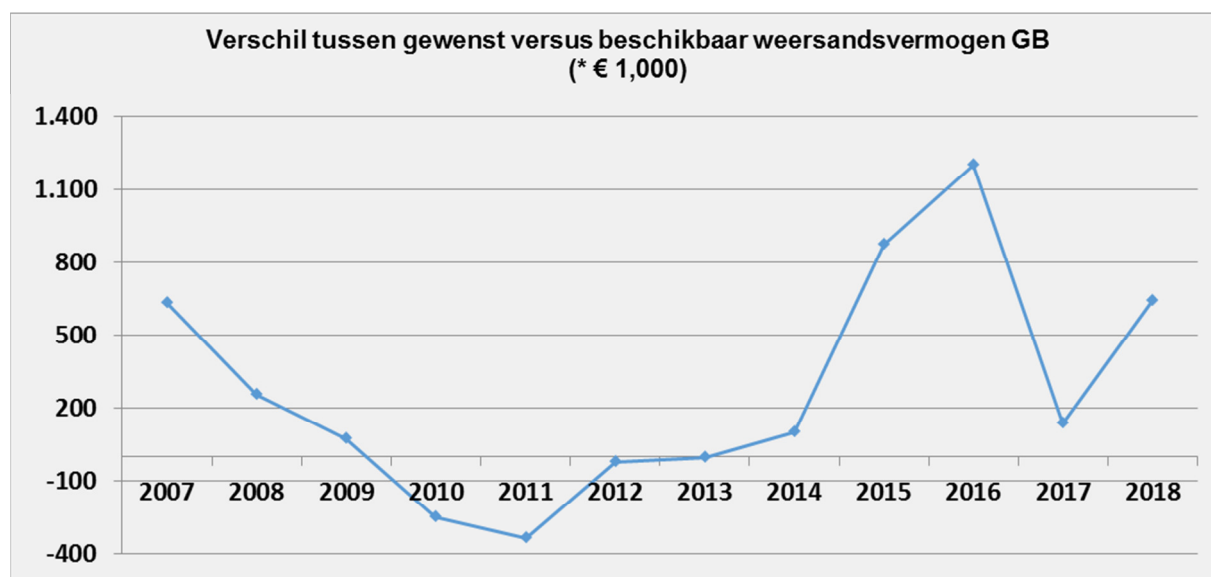
De gemeente Boekel neemt vanaf 1 januari 2017 op het gebied van sociale zaken diensten af van de gemeente Meierijstad. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. In deze overeenkomst is afgesproken dat indien de gemeente Boekel na drie jaar niet verlengt de gemeente Boekel een opslagpercentage moet betalen ter compensatie van de financiële (personele) verplichtingen van Meierijstad.

Inmiddels zijn drie jaar verstreken en zal een nieuwe dienstverleningsovereenkomst worden afgesloten in 2019 voor een periode van 2 jaar (2020-2021). Het is de bedoeling na deze periode van 2 jaar, een overeenkomst aan te gaan voor onbepaalde tijd. Dit betekent dat de gemeente bij beëindiging van het contract een bedrag moet betalen ter compensatie van de financiële (personele) verplichtingen van Meierijstad. In totaal bedraagt het risico voor deze compensatie bij beëindigen van de dienstverleningsovereenkomst € 100.000 voor 2020 en 2021 en bij verlenging € 50.000 per jaar.

4.3.3. Financiële risico's Grondbedrijf

De huidige woningmarkt kent een piek. De uitgifte van bouw kavels gaat voorspoedig. De prognose voor de uitgifte van bouw kavels in 2019 wordt gehaald. Om aan de toekomstige vraag te kunnen voldoen, voert de gemeente de komende jaren op enekel complexen een actief grondbeleid. Hierbij zijn aanvullende beheersmaatregelen vastgesteld teneinde de bijbehorende risico's te beperken. Daarnaast geeft de markt duidelijk aan dat de rente laag is en de kosten voor bouwen en infra stijgen. Deze kostenstijging, in combinatie met een mogelijke stijging van de hypotheekrente, vormen een aanvullend risico voor onze exploitaties. De specifieke risico's zijn per complex uitgewerkt en gekwantificeerd in de grondbedrijf rapportage.

Voor het Grondbedrijf is, op basis van de door Arcadis in 2019 opgestelde exploitatieberekeningen, een berekening gemaakt van het gewenste versus beschikbare weerstandsvermogen. Op basis van de systematiek en rekenmodellen die hier in de afgelopen jaren voor zijn gebruikt. Uit deze berekening is gebleken dat de omvang van de reserves van het grondbedrijf, inclusief de gecalculeerde post onvoorzien in de grondexploitatie toereikend is. Het is van belang de ontwikkelingen ter zake in de nabije toekomst nauwlettend te blijven volgen zodat tijdig kan worden bijgestuurd.

Op basis van de omvang van de grondbedrijf rapportage 2019 is een benodigde weerstandvermogen berekend van € 1.432.000 en is € 2.074.000 beschikbaar (31-12-2018). Dit betekend een hoger weerstandvermogen op het grondbedrijf van € 640.000, dan benodigd is.

4.3.4. Niet gekwantificeerde en overige risico's

Loon- & prijsontwikkelingen

Reguliere loon- & prijsontwikkelingen vormen géén financieel risico voor de gemeente aangezien deze zijn doorgerekend en als één budget/post opgenomen in de onderhavige begroting:

2020	n.v.t.
2021	€ 214.742
2022	€ 433.238
2023	€ 662.944
2024	€ 901.620

Reconstructie: Landbouwontwikkelingsgebieden (LOG)

De afwikkeling van onze LOG-claim richting provincie staat nog open. De exploitatie is afgerond en de eindbalans kan worden opgemaakt. Met de provincie gaan we in overleg over een akkoord.

Verzekeringen

De gemeente beschikt over een uitgebreid verzekeringspakket (o.a. op het gebied van wettelijke aansprakelijkheid en brand/stormschade). Of de hoogte van de dekking afdoende is voor het risico, blijft steeds een onzekere factor. De toekomstige premies staan steeds onder druk vanwege verliezen bij verzekeraars. Eventuele stijging van de premies zijn het gevolg van het feit dat het gemiddelde claimgedrag blijft toenemen.

Latente juridische claim

Met één belanghebbende bestaat een mogelijk geschil over een omgevingsvergunning voor een mestverwerkingsinstallatie. Als er een verplichting voor de gemeente bestaat dan kan deze van substantiële omvang zijn. Aangezien op dit moment nog onvoldoende duidelijk is of wel/niet sprake zal zijn van een verplichting voor de gemeente kan dit risico op dit moment nog niet worden gekwantificeerd.

Latente fiscale claim

Na een definitieve uitspraak over de fiscale wet- en regelgeving inzake 'gelegenheid geven tot sport' komt er geen naheffing voor ten onrechte gedeclareerde / gecompenseerde BTW. Dit risico is daarmee komen te vervallen.

Vennootschapsbelasting

Ten aanzien van in het verleden benoemde risico's zijn alle relevante besluiten genomen en onzekerheden weggenomen. Er is in de meerjarenbegroting een budget opgevoerd voor de verschuldigde vennootschapsbelasting. Alle in voorgaande jaren genoemde vpb-risico's die betrekking hebben op het weerstandsvermogen zijn daarmee komen te vervallen.

Planschadeclaim(s) in verband met bestemmingsplan

Er zijn enkele planschadeverzoeken ingediend in het kader van het bestemmingsplan N605-Randweg Boekel. Met de provincie zijn afspraken gemaakt over verdeling van de kosten van de Randweg. De kosten van de planschadevergoedingen en de advisering hierin worden daarin meegenomen. De kosten worden verdeeld via een vaste verdeelsleutel, waarbij de gemeente 24% betaalt.

Verder zijn op dit moment twee incidentele planschadeverzoeken ingediend.

Voor één van deze beide verzoeken geldt het volgende. Voor individuele bestemmingsplannen wordt doorgaans een planschadeovereenkomst gesloten, waarmee de eventuele kosten van planschade kunnen worden afgewenteld op de initiatiefnemer.

De eventueel te betalen planschadevergoeding in het andere geval komt voor rekening van de gemeente. Of dit het geval zal zijn, zal moeten blijken uit een nog in te stellen planschadeonderzoek door het externe, onafhankelijke deskundige bureau.

Nieuwe omgevingswet

De huidige wet- en regelgeving wordt vervangen door de Omgevingswet, naar het zich nu laat aanzien per 1 januari 2021. Behalve een benadering van deze wet vanuit instrumentele en ruimtelijke-juridische focus is het ook belangrijk om inzicht te krijgen in de gevolgen van de implementatie en organisatorische capaciteit. Wel wordt verwacht dat voor Boekel de invoering een geringere impact heeft dan voor andere gemeenten, omdat een belangrijk deel (de cultuurverandering) in Boekel al is geëffectueerd door de ontwikkeling van het Boekels model. Bovendien wordt al ervaring opgedaan met het Omgevingsplan, dat op de nieuwe Omgevingswet is geschoeid.

Belangrijkste kostenpost van de Omgevingswet zal de aanpassing van de ICT met zich meebrengen. Grotendeels komen deze kosten (ontwikkeling systeem) voor rekening van het rijk. Ook de gemeente zal echter moeten investeren in de aansluiting op het landelijk systeem. De uitrol van het nieuwe systeem loopt van 2021 (inwerkingtreding Omgevingswet) tot 2029. Over de kosten daarvan valt nu nog niets te zeggen.

Frauderisico's

Van iedere overheidsorganisatie wordt verwacht dat zij volkomen integer en onkreukbaar is. Helaas bestaan er risico's op fraude en misbruik van gegevens en middelen van de gemeente. De gemeente Boekel voert jaarlijks een uitgebreide frauderisicoanalyse uit waarin frauderisico's worden geïdentificeerd, geclassificeerd en worden gekoppeld aan beheersmaatregelen. De gemeente Boekel gaat op deze manier bewust om met risico's op fraude en misbruik van middelen. Desondanks blijven er kleine restrisico's op fraude en misbruik bestaan.

4.3.5. Inventarisatie weerstandscapaciteit – eigen vermogen

De financiële risico's van de gemeente Boekel dienen te worden afgezet tegen de weerstandscapaciteit om uiteindelijk een uitspraak te kunnen doen over het weerstandsvermogen van de gemeente. Hiervoor wordt eerst de weerstandscapaciteit bepaald.

Evenals iedere organisatie heeft ook onze gemeente op vele fronten te maken met onzekerheden die het risico van financiële nadelen met zich meebrengen. Bij het becijferen van het vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserves zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De vaste reserve (€ 1.000.000) wordt niet ingezet, maar dient als extra buffer voor onvoorziene omstandigheden;
- Financieringskosten (rente) van nieuwe investeringen worden in de onderhavige uiteenzetting niet gedekt vanuit het eigen vermogen en komen diensgevolge ten laste van de dan lopende exploitatie.
- De reserves van het Grondbedrijf worden buiten beschouwing gelaten voor de Algemene Dienst. Het weerstandsvermogen van het Grondbedrijf is immers afzonderlijk in kaart gebracht en wordt als 'één totaal' in de vergelijking meegenomen;
- Fondsvorming vanuit de grondverkopen is stopgezet en geen mogelijkheid meer om de fondsen te laten groeien / te voeden in de toekomst.

De hiervoor genoemde uitgangspunten resulteren in het 'vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserves' van:

- Algemene Reserve + Fondsen (per 01-jan-2020)	€ 4.012.000
- Bestaande claims (zie overzicht hieronder & Bijlage C)	€ 25.000 -/-
Totaal verwacht vrij aanwendbaar deel Eigen Vermogen	€ 3.987.000

Specificatie bestaande claims:

Begroting 2020

Omschrijving	Jaar	Bedrag	Dekking uit het fonds
-Boecult	2020-2023	20.000	Fonds Kunst & Cultuur
-Deelname de Cultuurloper	2020	5.000	Fonds Kunst & Cultuur
		25.000	

4.3.6. Inventarisatie weerstandscapaciteit – breder perspectief

De weerstandscapaciteit van de gemeente wordt doorgaans berekend uit de posten onbenutte belastingcapaciteit, het vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserve en de stille reserves. Een 'breder perspectief' op deze materie dan alleen vanuit de invalshoek 'vrij aanwendbaar deel van het eigen vermogen'; zoals in de voorgaande paragraaf becijferd.

Weerstandscapaciteit (volgens OZB art. 12, lid 2 FVW)	
1. OZB-ruimte	€ 0
2. vrij aanwendbare deel Algemene Reserve / Eigen Vermogen	€ 3.987.000
3. stille reserves:	
* gebouwen en bezittingen	€ 2.534.000
* gronden, niet zijnde bouwgrond (bos, landbouw, gras, erf & tuin)	€ 954.000
Totaal weerstandscapaciteit	€ 7.475.000

Ad.1 De limitering van de OZB is per 1 januari 2008 vervallen. Dat is voor de gemeentelijke belastingen de belangrijkste uitkomst van het bestuursakkoord tussen Rijk en gemeenten van 4 juni 2007. Het vervallen van de limitering van de OZB mag niet leiden tot een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk en het instellen van een macronorm moet dat voorkomen. Als de ontwikkeling van de lokale lasten tot overschrijding van die norm leidt, kan het Rijk ingrijpen via correctie van het volume van het gemeentefonds. Op grond van doorrekeningen van de begroting 2019 kan worden gesteld dat de OZB-ruimte (het verschil tussen de rekentarieven zoals opgenomen in de meicirculaire 2019 versus de gehanteerde tarieven) volledig ingezet is. In tegenstelling tot ons verleden halen we nu meer OZB-opbrengsten binnen dan waarmee bij het vaststellen van de Algemene Uitkering rekening wordt gehouden.

Ad.2 Het saldo per 1 januari 2020 van het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve / eigen vermogen is opgebouwd zoals in paragraaf 4.3.5. uiteengezet.

Daar de Algemene Reserve van het grondbedrijf specifiek gevormd is voor het opvangen van risico's die voortvloeien uit de actieve grondpolitiek die de gemeente Boekel voert, is deze financiële buffer in de bovenstaande vergelijking buiten beschouwing gelaten.

Ad. 3 De stille reserve van gebouwen en bezittingen zoals hierboven weergegeven betreft het verschil tussen de WOZ-waarde per 31.12.2018 (aanslag 2019) en de boekwaarde conform de balans per 31.12.2018. In de onderstaande overzichten wordt inzichtelijk gemaakt hoe deze stille reserve grofweg is opgebouwd;

Soort	WOZ-waarde	Boekwaarde	Stille reserve
Gemeenschapshuizen	€ 376.000	€ -	€ 376.000
Scholen & Peuterspeelzalen	€ 2.423.000	€ 986.000	€ 1.437.000
Diversen	€ 767.000	€ 126.000	€ 641.000
Trafo's	€ 80.000	€ -	€ 80.000
			€ 2.534.000

In de onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt hoe de stille reserve in de grondvoorraad, niet zijnde bouwgrond, is opgebouwd;

Categorie	m2	prijs per m2	Stille reserve
Terrein (grasland)	26.066	€ 8,00	€ 209.000
Terrein (akkerland)	27.101	€ 8,00	€ 217.000
Terrein (natuur)bos	319.245	€ 1,25	€ 399.000
Erf - tuin	1.724	€ 75,00	€ 129.000
			€ 954.000

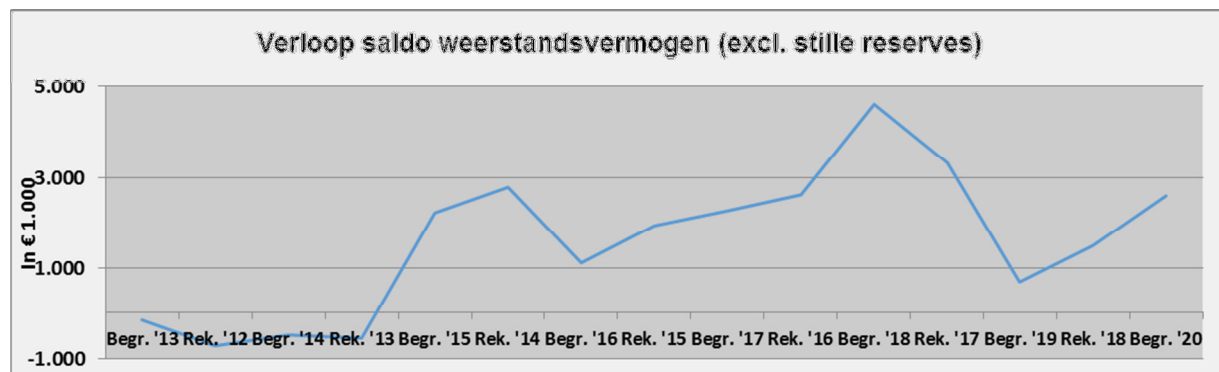
Basis Jaarrekening 2018, inventarisatie maart 2019

4.3.7. Weerstandsvermogen – conclusies

De laatste stap van dit proces is de confrontatie van het berekende financiële risico aan het verwacht vrije deel van het eigen vermogen en aan de totale weerstandscapaciteit van de gemeente:

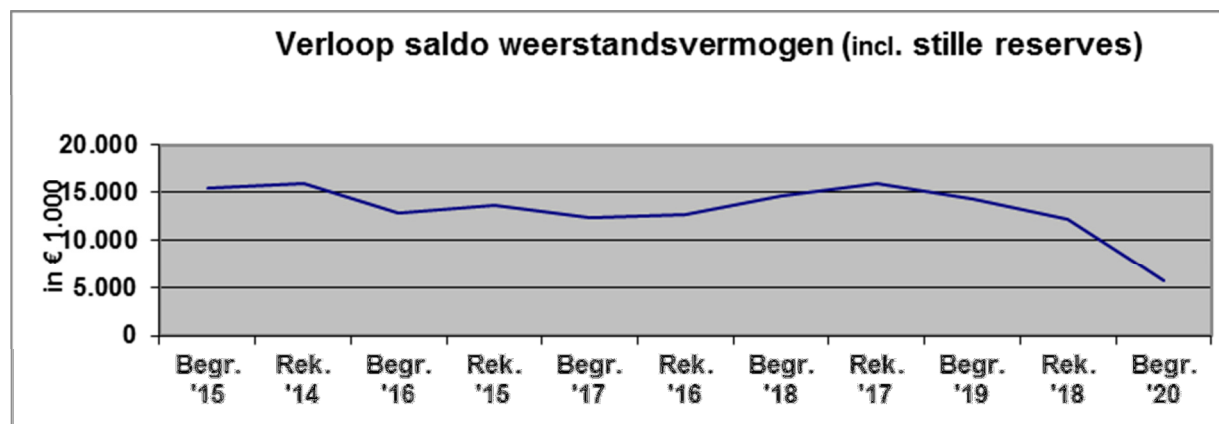
Confrontatie met verwacht vrije deel eigen vermogen

Financiële risico's (paragraaf 4.3.2)	€ 2.348.000 -/-
Verwacht vrije deel eigen vermogen (paragraaf 4.3.5)	€ 3.987.000
	€ 1.639.000
Weerstandscapaciteit Grondbedrijf (paragraaf 4.3.3)	€ 640.000
	€ 2.279.000

Confrontatie met weerstandscapaciteit

Financiële risico's (paragraaf 4.3.2)	€ 2.348.000 -/-
Weerstandscapaciteit (paragraaf 4.3.6)	€ 7.475.000
	€ 5.127.000
Weerstandscapaciteit Grondbedrijf (paragraaf 4.3.3)	€ 640.000
	€ 5.767.000

Conclusie:

Bovenstaand overzicht geeft aan de impact van de investeringen op de vermogenspositie van de gemeente Boekel. In de investeringen zijn o.a. Kindpark, Zuidwand Sint Agathaplein, de Randweg en woningbouw de Burgt opgenomen.

Hieruit blijkt dat de reservepositie van de gemeentelijke exploitatie na rekening houden met deze investeringen, nog € 3.987.000 bedraagt. Daarnaast bedraagt de weerstandscapaciteit van het grondbedrijf € 640.000. De gekwantificeerde risico's bedragen € 2.348.000.

Grondbedrijf

Op basis van de omvang van de grondbedrijf rapportage 2019 is een benodigde weerstandvermogen berekend van € 1.432.000 en is € 2.074.000 beschikbaar (31-12-2018). Dit veroorzaakt een overschot op het weerstandvermogen op het grondbedrijf van € 640.000.

Conclusie

Dit betekent dat ook na genoemde investeringen voldoende ruimte aanwezig is om de nog niet gekwantificeerde risico's (inclusief eerdergenoemde juridische claims) te kunnen bekostigen. Daarbij dient vermeld te worden dat vanuit het voorzichtigheidsbeginsel alleen de lasten/risico's zijn benoemd en dat mogelijke voordelen niet zijn opgenomen.

Ook zijn de stille reserves buiten beschouwing gelaten, terwijl een deel van de stille reserves ook als buffer zou kunnen worden gebruikt (bijvoorbeeld te verkopen akkerland).

Wel zijn de stille reserves opnieuw beoordeeld naar de uitgangspunten die ook de provincie in hun nieuw GTK (Gemeenschappelijk Toezicht Kader) hanteert. Daarbij geldt als uitgangspunt dat een stille reserve als zodanig gekwalificeerd mag worden mits deze reëel onderbouwd is op basis van marktwaarde (officiële taxatie), het object geen gebruiksnuut meer heeft en het object op korte termijn beschikbaar moet kunnen komen.

Uit bovenstaande gegevens kan geconcludeerd worden dat de uitvoering van de kerntaken van de gemeente Boekel niet onder druk komen staan en het vermogen van voldoende omvang is om de investeringen en risico's, zoals die op dit moment bekend zijn, te kunnen bekostigen.

4.3.8 Kengetallen

Met ingang van de begroting 2016 zijn de volgende kengetallen een verplicht onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen & risicobeheersing geworden.

Gebleken is dat gemeenteraden het lastig vinden om de financiële positie van hun gemeente te interpreteren en daarop te sturen. Om hen daarbij te ondersteunen is er, bij de vernieuwing van de begrotings- en verantwoordingsvoorschriften voor gemeenten, een aantal kengetallen ontwikkeld. Deze zijn met ingang van de begroting 2016 en jaarrekening 2015 verplicht gesteld. De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie via de meerjarenbegroting. De normen in hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financieel beleid is dat gevoerd wordt. Een afweging die is voorbehouden aan de raad. Met de kengetallen wordt de raad in staat gesteld het beleid te sturen en te monitoren ten aanzien van:

- Netto-schuldquote (zonder correctie)
- Netto-schuldquote (met correctie)
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

Deze aandachtsgebieden vormen met de sluitende meerjarenbegroting en de planning en control cyclus de pijlers voor de sturing van onze financiële positie.

Signaleringswaarden kengetallen

De kengetallen maken het de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente. De gezamenlijke provinciale toezichthouders zijn van mening dat het financiële beeld dat uit de kengetallen naar voren komt, voor de toezichthouder ook belangrijk is voor het inzicht in de financiële positie van de gemeenten.

Oorspronkelijk was het idee dat gemeenten een eigen beleid met bijbehorende normen dienden vast te stellen met betrekking tot de kengetallen. Dit idee heeft de eindstreep niet gehaald. In de ministeriële regeling is nu slechts opgenomen, dat het behulpzaam kan zijn dat de kengetallen worden gerelateerd aan bijvoorbeeld de signaleringswaarden zoals die bij stresstesten worden gehanteerd. De gezamenlijke toezichthouders zijn van mening dat zonder (normen)kaders er geen conclusies getrokken kunnen worden. Er is door de toezichthouders op 10 september 2015 besloten om, voor het verkrijgen van een goed en uniform beeld, signaleringswaarden te benoemen. Hierbij wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de zogeheten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit de stresstest voor 100.000+ gemeenten. In de legenda's onder de figuren is per kengetal te zien welke signaleringswaarden zijn besloten en in welke categorie deze vallen.

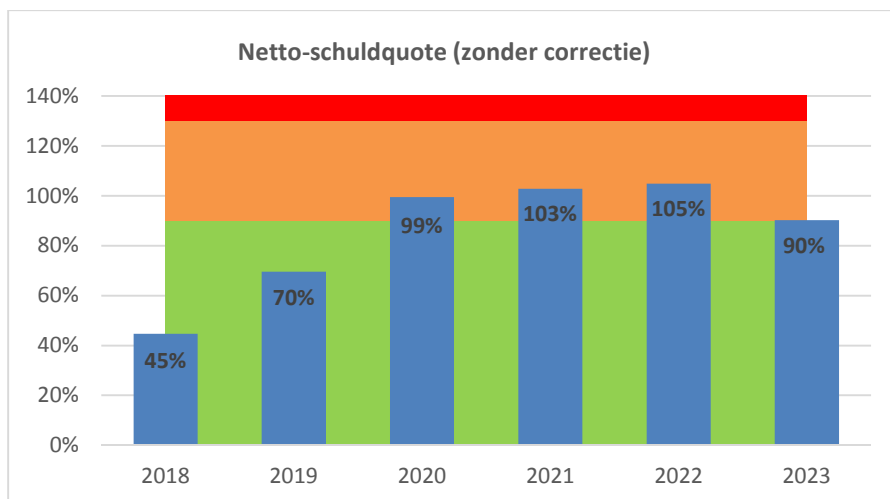
Hierna volgt een toelichting van de kengetallen, waarna ze in de onderstaande figuren zijn opgenomen.

4.3.8.1 Netto Schuldquote (zonder correctie)

Het kengetal netto schuld als aandeel van de inkomsten zegt het meest over de financiële (vermogens)positie van een gemeente. Dit kengetal wordt wel de netto-schuldquote genoemd. De netto-schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Het eigen vermogen in de vorm van reserves zegt daar weinig over. Het eigen vermogen geeft aan in hoeverre het gemeentebezit vrij van schuld is. Dat zegt niets over de hoogte van de schuld waarmee het bezit wel is belast. De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van het exploitatie totaal van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

De netto-schuldquote (zonder correctie) wordt als volgt berekend:

$$\frac{(\text{langlopende schulden} + \text{kortlopende schulden} + \text{crediteuren} + \text{overlopende passiva})}{\text{inkomsten voor bestemmingsreserves}}$$

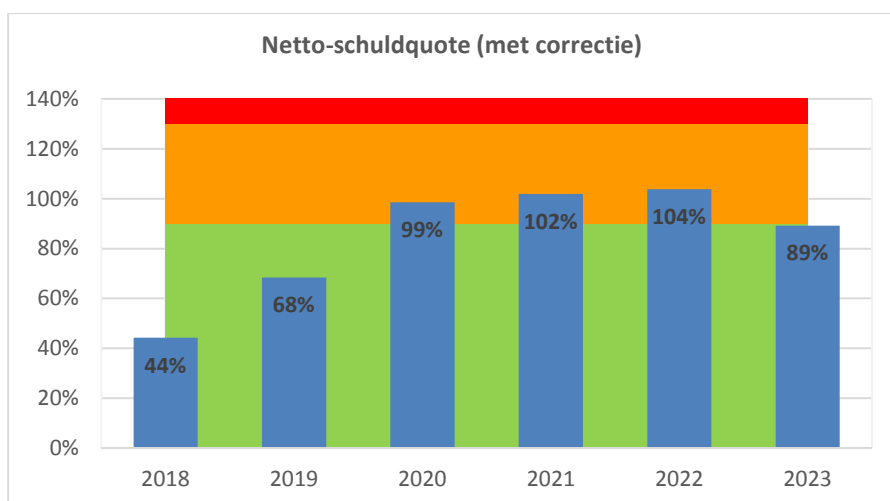

4.3.8.2 Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto-schuldquote (met correctie) wordt als volgt berekend:

$$\frac{(\text{langlopende schulden} + \text{kortlopende schulden} + \text{crediteuren} + \text{overlopende passiva}) - / - (\text{langlopende uitzettingen} + \text{kortlopende vorderingen} + \text{liquide middelen} + \text{overlopende activa})}{\text{inkomsten voor bestemmingsreserves}}$$

inkomsten voor bestemmingsreserves

Algemene normwaarden Netto schuldquote	Schuldquote
Normaal	< 90%
Voorzichtigheid geboden	90-130%
Zeer hoge schuld	> 130%

Omdat er bij verstrekte leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug kunnen worden betaald wordt ook de netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen bepaald. Deze wijkt voor onze gemeente nauwelijks af van de netto schuldquote omdat we beperkt geld hebben doorgeleend.

De Netto schuldquote en Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen laten zien dat er meerjarig voorzichtigheid is geboden bij het laten groeien van de het aantrekken van vreemd vermogen. Meer dan voorzichtigheid is geboden vanaf 2020 bij het maken van investeringskeuzes waarbij vreemd vermogen dient te worden aangetrokken.